

stillet under Nr. 42, saa vil jeg heller ikke sige Andet end, at naar man overhovedet vil gaae denne Vej, kan det være meget moderat; men moderate Forslag ere, naar de gaae den urigtige Vej, ofte de værste. Man maa da hellere have med et radicalt Forslag at gjøre, thi saa seer man Faren og tager sig iagt. Den ærede Ordfører paaberaabte sig Scheels Personret, men det forekommer mig, at hvad der blev citeret deraf, netop talte for at conferere de separate Fonds, thi de have deres bestemte Formaal, og navnlig vil jeg ogsaa gjøre opmærksom paa, at naar den ærede Ordfører skjelne saaa bestemt mellem, hvad Staten har givet, og hvad Private have givet, er det iøvrigt et stort Spørgsmaal, om ikke Meget af det, som man har sagt, at Staten har givet, er givet af de vedkommende Konger paa en saadan Maade, at det maa betragtes som private Donationer; jeg kjender hverken Frederik den 2dens eller Christian den 3des Dispositioner saa nøie, at jeg tør sige Noget derom. Jeg vil gjøre opmærksom paa, at Kalkreuth's Bestemmelser ogsaa ere private. Endelig har man erhvervet meget Betydeligt for Sorø Stiftelse ved oplagte Capitaler i gamle Dage under Stemmanns Bestyrelse. Men hvorledes vil man her skjelne mellem det, der er kommet ad privat Vej, og det, der er kommet fra Statskassen. — Der blev af den ærede Ordfører yttret, at han havde nogen Tvivl med Hensyn til den Sum, jeg opgav, hvilken efter den Lov, der senere er nævnt, vilde blive at udrede af det kongelige Theater Summen var — jeg skal gjentage det — for Pensjonsberettigede 15,242 Rd., for Iffe-Pensjonsberettigede 7,405 Rd., ialt 22,647 Rd. Jeg har naturligviis ikke selv gjort denne Beregning, jeg har ladet den gjøre, og jeg har fuldkommen Tillid til, at den er gjort nøiagtigt, men jeg skal lade den revidere, saaledes at dette kan komme under nærmere Omtale ved 3die Behandling. — Det ærede Medlem for Evendborg Amts 5te Valgfreds (Høgsbro), gjorde opmærksom paa, at det vilde være onfseligt at udsætte Arbejderne ved de monumentale Kirker for paa denne Maade at kunne komme de andre Kirker noget mere til Hjælp. Jeg maa

gjøre opmærksom paa, at de 200,000 Rd. omtrent vilde være udtømte ved det næste Finantsaars Udlob. Der gaae altsaa de 12,000 Rd., nemlig 4 pCt. Renter og 2 pCt. Afdrag. Derhos maa jeg tillige henvide til, at man ikke kan udsætte Arbejderne. Jeg vil ikke tale om Maribo- og Kallundborg Kirke; Maribo Kirke er færdig, og Kallundborg Kirke bliver, saavidt jeg veed, færdig i indløpende Finantsaar; men hvad Viborg Domkirke angaaer, forudsætter hele Arbejdsplanen, at Arbejdet fremmes med en vis Hurtighed, og ærede Medlemmer vilde meget godt vide, at det har sin Betydning, om man, naar der skal udføres et stort Bygningsarbejde, kan udføre det i en kortere Tid, eller om man behøver længere Tid dertil. Har man den fornødne Capital til at udføre Arbejdet i kortere Tid, kan det aabenbart udføres billigere; thi man har da Arbejdskræfterne mere samlede, end naar man successivt udfører Arbejdet. Som Følge deraf tror jeg, at, naar man vilde forandre den Bestemmelse, at Viborg Domkirke skulde være færdig i Løbet af Sommeren 1873, vilde man derved meget let udsætte sig for, at Overslaget 313,000 Rd. ikke vil slaae til og det, fordi man fræveg den Opfattelse, som oprindeligt laa til Grund for Bestemmelsen. Den ærede Ordfører for Finantsudvalget gav den Henvisning, at man dog ialfsald, naar man brugte det Beløb, som staaer til Ribe Domkirkes Disposition nemlig 5,500 Rd., kunde lade Renten deraf, som jo er 220 Rd., udrede af de formuende Kirker til Ribe Domkirke, for paa denne Maade at holde den stadesløs. Saaledes var, saavidt jeg forstod det, den ærede Ordførers Tanke. Men det kommer naturligviis for det Første an paa, om de formuende Kirker faae dette Beløb tilovers. For det Andet maa jeg ogsaa, naar den ærede Ordfører saaledes uden videre erklærede, at Statskassen maatte tage sig vel i vare for at komme de monumentale Kirker tilhjælp, dertil bemærke, at Loven af 19de Januar 1863 — om jeg husker ret, jeg har den ikke ved Haanden — forudsætter, at der kan gives Bidrag ogsaa af Statskassen. Jeg skulde tage meget feil, om der ikke i en af dens Paragrapher gaaes ud fra en vis Forudsætning om, at de Kirker, som der er Spørgs-